29/10/2022

Λάρισα: Μια ματιά στα ιστορικά και εμβληματικά κτίρια τη πόλης

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Τεράστια είναι η κουβέντα που γίνεται τα τελευταία χρόνια για την διατήρηση και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, κομμάτι της οποία είναι και το αστικό τοπίο των πόλεων στο πέρας των χρόνων.

Η πόλη της Λάρισας, είναι μια από τις πόλεις που το αστικό τοπίο, μπορεί να συνδυάσει το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον, καθώς στη θεσσαλική πόλη υπάρχουν σημαντικά κτίρια, τα οποία μπορούν και προσδίδουν σημαντική πολιτιστική υπεραξία.

Αν κάποιος αναλογιστεί πάντως ότι στη Λάρισα, σύμφωνα με την έρευνα του **Συλλόγου Αρχιτεκτόνων** της πόλης, υπάρχουν πάνω από 50 κτίρια με ιδιαίτερο ενδιαφέρον που χρίζουν την προσοχή και την προστασία τους, τότε γίνεται κατανοητό πως ο πολιτιστικός πλούτος είναι μεγάλος.

Μέχρι σήμερα κάποια έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα στη πόλη της Λάρισας και

τα οποία είναι εμβληματικά.

Μύλος του Παπά

Ο Μύλος του Παπά είναι ένα από τα σπουδαιότερα κτίρια της πόλης, καθώς και σήμερα, μεταξύ άλλων, αποτελεί πόλο έλξης για κάθε επισκέπτη. Ο Μύλος του Παπά, ο οποίος ήταν ένας παλαιός αλευρόμυλος που λειτουργούσε στη Λάρισα, μέχρι το 1980 σήμερα στέκει ζωντανός, και αξιοποιημένος από τον Δήμο Λαρισαίων.

Στους χώρους του λειτουργεί ένα σημαντικό Μουσείου Σίτου με ευθύνη του δήμου, όπου ο επισκέπτης μπορεί να γνωρίσει όλη την διαδικασία από την καλλιέργεια του σιταριού, τον τρόπο και τη μέθοδο συλλογής και αποθήκευσής του με τα παραδοσιακά μέσα, το αλεύρι και το δρεπάνι μέχρι τις σύγχρονες θεριζοαλωνιστικές μηχανές. Παράλληλα στις εγκαταστάσεις του φιλοξενούνται πολιτιστικές δραστηριότητες, ενώ στεγάζονται και λειτουργούν σχολή χορού, εργαστήρια εικαστικών τεχνών, μικρό θέατρο, η φιλαρμονική του δήμου, κινηματογραφική λέσχη, κουκλοθέατρο κτλ.

Οι ιδρυτές του αλευρόμυλου ήταν ο Κωνσταντίνος Παππάς, Κωνσταντίνος Σκαλιώρας και Χρήστος Δημητριάδης αφού αγόρασαν στη συνοικία Ταμπάκικα έκταση 10 στρεμμάτων, ίδρυσαν στη συνέχεια εταιρεία και έθεσαν σε λειτουργία τον μύλο στα 1893,. Ο μύλος λειτουργούσε μέχρι το 1980, ενώ μετέπειτα αγοράστηκε από τον Δήμο Λαρισαίων για την αξιοποίηση του.

«Ο Νικόδημος»

Ο «Νικόδημος» είναι ένα ακόμη κτίριο με μεγάλη ιστορία. Πρόκειται για ένα καταπληκτικό οινοπαντοπωλείο που διατηρείται ακόμη και σήμερα στο κέντρο της Λάρισας. Το νεοκλασικό κτίριο άρχισε να κτίζεται το 1898 και τελείωσε το 1904 από κτίστες από τα χωριά της Ηπείρου. Λειτούργησε ως μπακάλικο από το 1906 μέχρι το 1982, ενώ σήμερα συνεχίζει να λειτουργεί ως εστιατόριο κρατώντας σχεδόν αυτούσιο τον χαρακτήρα του.

Νεοκλασικό στην οδό Μανωλάκη

Το νεοκλασικό στην οδό Μανωλάκη, είναι επίσης ένα από τα ελάχιστα εναπομείναντα της πόλης, που έχει επίσημα εδώ και δεκαετίες χαρακτηριστεί διατηρητέο και μάλιστα μοναδικού ενδιαφέροντος, καθώς διασώζονται σπάνια αρχιτεκτονικά στοιχεία της εποχής του, όπως φουρούσια και αετώματα, σφυρήλατα μάρμαρα, ξυλόγλυπτα τζάκια. Στο κτίριο αυτό το οποίο έχει

αποκατασταθεί πλήρως στεγάζονται σήμερα οι χώροι του ΟΚΑΝΑ της πόλης.

Κτίριο των Μουσών

Το κτίριο των Μουσών στην οδό Παλαιστίνης, όπου κατασκευαστής του φέρεται ο Εβραίος Αβραάμ Μπενσουσάν καπνέμπορος από την Καβάλα και η οικοδόμησή του άρχισε το 1929, σε οικόπεδο του Μουσών Αβραάμ. Αρχιτέκτονας του κτιρίου είναι ο Μακ Ρουμπέν από την Κωνσταντινούπολη. Ένα κτίριο με μακρά ιστορία, σήμερα είναι υπό την ευθύνη του δήμου, ενώ αναμένεται να αξιοποιηθεί και να λειτουργήσει μεταξύ άλλων και ως Μουσείο Πόλης.

Το κτίριο αυτό κατά την διάρκεια της γερμανικής κατοχής αποτέλεσε χώρος όπου υπογράφτηκε μέρος της συμφωνίας της συνθηκολόγησης του ελληνικού στρατού με τις γερμανικές δυνάμεις που κατέβαιναν προς την πρωτεύουσα.

Κτίριο Γερολυμάτου

Το κτίριο Γερολυμάτου, η αλλιώς το αρχοντικό Γερολυμάτου εκτιμάται ότι χτίστηκε περίπου πριν από 150 χρόνια, τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας και αποτελεί μοναδικό δείγμα λαϊκής αρχιτεκτονικής στα τέλη του 19ου αιώνα, ενώ ζούσαν απλές οικογένειες του χριστιανικού πληθυσμού της πόλης. Το κτίριο αυτό αναπαλαιώνεται από τον δήμο Λαρισαίων, μιας και το 1982 χαρακτηρίστηκε διατηρητέο με απόφαση του υπουργείου Πολιτισμού.

Παλιά πυριτιδαποθήκη

Ένα ακόμη κτίριο χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο με έντονες αναφορές στην πολιτιστική κληρονομία της Λάρισας είναι η παλιά πυριτιδαποθήκη του στρατοπέδου της Πύλης των Φαρσάλων. Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων η πυριτιδαποθήκη χτίστηκε πιθανότατα γύρω στο 1750, χρησιμοποιούνταν μέχρι τη μεταφορά των φυλακών της Λάρισας ως θάλαμος κρατουμένων. Βρίσκεται επί της οδού Ιουστινιανού, στο χώρο του 5ου Γυμνασίου – Λυκείου Λάρισας. Είναι ένα λιθόκτιστο επίμηκες κτίσμα αποτελούμενο από τρεις καμαροσκέπαστες αίθουσες, δύο κάθετες και μία εγκάρσια. Από τη μέχρι τώρα έρευνα προκύπτει ότι το κτίσμα αποτελεί ίσως το μοναδικό δείγμα πυριτιδαποθήκης με δίδυμη αίθουσα, που σώζεται σε τόσο καλή κατάσταση. Το κτίριο αποκαταστάθηκε με χρηματοδότηση του Δήμου Λαρισαίων και επίβλεψη της Εφορείας Αρχαιοτήτων και σήμερα στεγάζει το Μουσείο της Εθνικής Αντίστασης της πόλης.